तेन दासीसहस्रेण सार्द्धं शर्म्मिष्ठया तदा। तमेव देशं सम्प्राप्ता यथाकामं चचार सा। ११९०
ताभिः सखीभिः सहिता सर्व्वाभिर्मुदिता भृशं। क्रीडन्त्योऽभिरताः सर्व्वाः पिबन्त्यो मधुमाधवीं।
खादन्त्यो विविधान्भक्ष्यान्विदशन्त्यः फलानि च। पुनश्च नाहुषो राजा मृगलिप्सुर्यदृच्छया।
तमेव देशं सम्प्राप्तो जलार्थी श्रमकर्षितः। ददृशे देवयानीं स शर्म्मिष्ठां ताश्च योषितः।
पिबन्तीर्ज्वलमानाश्च दिव्याभरणभूषिताः। उपविष्टाश्च ददृशे देवयानीं शुचिस्मितां।
रूपेणाप्रतिमां तासां स्त्रीणां मध्ये वराङ्गनां। शर्म्मिष्ठया सेव्यमानां पादसंवाहनादिभिः। ११९५
॥ ययातिरुवाच ॥ द्वाभ्यां कन्यासहस्राभ्यां द्वे कन्ये परिवारिते। गोत्रे च नामनी चैव द्वयोः पृच्छाम्यहं शुभे।
॥ देवयान्युवाच ॥ आख्यास्याम्यहमादत्स्व वचनं मे नराधिप। शुक्रो नामासुरगुरुः सुतां जानीहि तस्य मां
इयञ्च मे सखी दासी यत्राहं तत्र गामिनी। दुहिता दानवेन्द्रस्य शर्म्मिष्ठा वृषपर्व्वणः।
॥ ययातिरुवाच ॥ कथन्नु ते सखी दासी कन्येयं वरवर्णिनी। असुरेन्द्रसुता सुभ्रूः परङ्गौढहलं हि मे।
॥ देवयान्युवाच ॥ सर्व्वएव नरश्रेष्ठ विधानमनुवर्त्तते। विधानविहितं मत्वा मा विचित्राः कथाः कथाः। १२०१
राजवद्रूपवेशौ ते ब्राह्मीं वाचं बिभर्षि च। को नाम त्वं कुतश्चासि कस्य पुत्रश्च शंस मे।
॥ ययातिरुवाच ॥ ब्रह्मचर्य्येण वेदो मे कृत्स्नः श्रुतिपथं गतः। राजाऽहं राजपुत्रश्च ययातिरिति विश्रुतः।
॥ देवयान्युवाच ॥ केनास्यर्थेन नृपते इमं देशमुपागतः। जिघृक्षुर्व्वारिजं किञ्चिदथ वा मृगलिप्सया।
॥ ययातिरुवाच ॥ मृगलिप्सुरहं भद्रे पानीयार्थमुपागतः। बहुधाऽप्यनुयुक्तोऽस्मि तदनुज्ञातुमर्हसि।
॥ देवयान्युवाच ॥ द्वाभ्यां कन्यासहस्राभ्यां दास्या शर्म्मिष्ठया सह। त्वदधीनाऽस्मि भद्रं ते सखा भर्त्ता च मे भव। १२०५
॥ ययातिरुवाच ॥ विद्वौशनसि भद्रन्ते न त्वामर्होऽस्मि भाविनि। अविवाह्या हि राजानो देवयानि पितुस्तव।
॥ देवयान्युवाच ॥ संस्पृष्टं ब्रह्मणा क्षत्रं क्षत्रेण ब्रह्म संहितं। ऋषिश्चाप्यृषिपुत्रश्चनाहुषाङ्ग वहस्व मां।
॥ ययातिरुवाच ॥ एकदेहोद्भवा वर्णाश्चत्वारोऽपि वराङ्गने। पृथग्धर्म्माः पृथक्शौचास्तेषान्तु ब्राह्मणो वरः।
॥ देवयान्युवाच ॥ पाणिधर्म्मो नाहुषायं नपुंभिः सेवितः पुरा। तं मे त्वमग्रहीरग्रे वृणोमि त्वामहं ततः।
कथं नु मे मनस्विन्याः पाणिमन्यः पुमान्स्पृशेत्। गृहीतमृषिपुत्रेण स्वयं वाप्यृषिणा त्वया। १२८०
॥ ययातिरुवाच ॥ क्रुद्धादाशीविषात्सर्प्पाज्ज्वलनात्सर्व्वतोमुखात्। दुराधर्षतरो विप्रो ज्ञेयः पुंसा विजानता।
॥ देवयान्युवाच ॥ कथमाशीविषात्सर्प्पाज्ज्वलनात्सर्व्वतोमुखात्। दुराधर्षतरो विप्र इत्यात्थ पुरुषर्षभ।
॥ ययातिरुवाच ॥ एकमाशीविषो हन्ति शस्त्रेणैकञ्च वध्यते। हन्ति विप्रः सराष्ट्राणि पुराण्यपि हि कोपितः।
दुराधर्षतरो विप्रस्तस्माद्भीरु मतो मम। अतोऽदत्ताञ्च पित्रा त्वां भद्रे न विवहाम्यहं।
॥ देवयान्युवाच ॥ दत्तां वहस्व तन्मां त्वं पित्रा राजन्वृतो मया। अयाचतो भयं नास्ति दत्ताञ्च प्रतिगृह्णतः। १२८५
॥ वैशम्पायनउवाच ॥ त्वरितं देवयान्याथ सन्दिष्टं पितुरात्मनः। सर्व्वं निवेदयामास धात्री तस्मै यथातथं।
श्रुत्वैव च स राजानं दर्शयामास भार्गवः। दृष्ट्वैव चागतं शुक्रं ययातिः पृथिवीपतिः।
ववन्दे ब्राह्मणं काव्यं प्राञ्जलिः प्रणतः स्थितः। देवयान्युवाच। राजाऽयंनाहुषस्तात दुर्गमे पाणिमग्रहीत्। नमस्ते देहि मा
मस्मै लोके नान्यं पतिं वृणे।